

РЕШЕНИЕ

№ 94

гр. Варна, 22.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Анета Н. Братанова

Членове: Магдалена Кр. Недева
Дарина Ст. Маркова

при участието на секретаря Десислава Ив. Шинева Чипева
като разгледа докладваното от Дарина Ст. Маркова Въззивно търговско дело
№ 20223001000669 по описа за 2022 година

И за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е въззивно, образувано по жалба на Агенция „Пътна инфраструктура“ срещу решение № 352 от 15.08.2022г. по търг.дело № 477/21г. по описа на Варненски окръжен съд, с което агенцията е осъдена да заплати на ЗД „Бул Инс“ АД със седалище гр.София сумата 30 000лв., частичен иск от целия в размер на 800 000лв., представляваща регресно вземане за изплатено застрахователно обезщетение за виновно причинени неимуществени вреди на трети лица – М Г К и В Т К, заместили на основание л.227 от ГПК починалата в процеса И В К в процесуалното качество на ищца по гр.дело № 7212/15г. по описа на СГС, платени на основание договор за застраховка „Гражданска отговорност“ със застрахователна полица № BG/02/114001387642 на МПС „Рено Меган Сценик“ с рег.№ XX XXXX XX, управлявано от Д П С, вследствие на ПТП, настъпило на 06.12.2014г. на път А-2, АМ Хемус при км 387 с посока на движение Варна – Шумен, в резултат на което е пострадала И В К като пътник на задна седалка в лекия автомобил, ведно със законната лихва, считано от датата на завеждане на исковата молба в съда – 30.03.2021г. до окончателното плащане на сумата, както и са

присъдена разноски, при участието на трети лица помагачи на страната на Национална агенция „Пътна инфраструктура“ – „Инжстройинженеринг“ ЕООД със седалище гр.Варна, „Пътища и мостове“ ЕООД със седалище гр.Провадия и „Пътно строителство“ АД със седалище гр.Добрич.

Твърди че решението е неправилно, постановено при неправилно приложение на материалния и процесуалния закон, незаконосъобразно и необосновано.

Оспорва приетото от първоинстанционния съд, че фактите и обстоятелствата са констатирани от гражданския съд, постановил съдебните актове по поставения за разглеждане пряк иск срещу застрахователя на гражданската отговорност на делквента /гр.дело № 7214/15г. на СГС и в.гр.дело № 2772/17г. на САпС/, и формират мотивите му по решението, постановено при участието на съпричинителя, ответник в настоящето производство. Оспорва приетото с оглед на това безспорно между страните по делото, че всеки от съпричинителите е допринесъл по равно за настъпване на процесното ПТП.

Излага че съгласно нормата на чл.223 ал.2 от ГПК, това, което съдът е установил в мотивите на решението си, е задължително за третото лице в отношенията му със страната, на която помага или която го е привлякла.

Сочи че в мотивите си към решенията СГС и САпС приемат, че причина за настъпилото ПТП и последвалия го трагичен резултат е както наличие на неравност на пътното плато, така и неправомерното поведение на водача на лекия автомобил Стоянов. Соци че в производството по прекия иск не е изследвано съотношението на вината между причинителите на непозволеното увреждане, тъй като това не е било предмет на производството, а следва да бъде установено в настоящето. Оспорва приетото от първоинстанционния съд, че доколкото ответникът е участвал като подпомагаща страна в прекия иск пред гражданския съд, определил посочения размер, той го обвързва и следва да възстанови половината от заплатеното застрахователно обезщетение и лихва върху него.

Твърди че с отговора на исковата молба е оспорена основателността и размера на иска с твърдения, че водачът на автомобила не е спазил правилата за движение по пътищата и е изцяло отговорен за настъпилото ПТП, поради което и не следва да се счита, че Агенция „Пътна инфраструктура“ има вина

за произшествието и последвалия го трагичен резултат, алтернативно че водачът следва да понесе по-голямата отговорност тъй като е проявил престъпна самонадеяност.

Твърди че по делото е установено, че водачът Стоянов е управлявал автомобила с около 124 км/ч при мокра и неравна пътна настилка. При забелязване на неравност на платното същият е предприел действия, които водят до фаталния резултат, като при опит за заобикаляне на дупката автомобилът е преминал през неравността, завърта се и се удря в стоманената предпазна ограда.

Оспорва извода на съда че по делото не се доказва поставянето на пътната сигнализация. Пзовава се на представен по делото протокол и подробна ведомост за монтиране на пътни знаци от 30.11.2009г. Твърди че с тази организация на движението е въведено ограничение на скоростта на движение на моторните превозни средства с поставяне на пътни знаци. Сочи че съобразно поставените пътни знаци максимално допустимата скорост на конкретния участък при мокра пътна настилка е 70 км/ч. Сочи че при изслушването на експерта М в с.з.същият е заявил че е имало поставени пътни знаци, които да регулират движението, но не е обърнал внимание с какъв пътен знак е въведено ограничението от 70 км/ч. Сочат че видно от приложения от него снимков материал пътните знаци, които са били поставени са А17, В26 /60/ и Т, /250м./ Излагат че съгласно чл.60 ал.1 от ППЗДвП допълнителната табела Т1 указва разстоянието от пътния знак до началото на пътния участък или мястото, за което важи. Поради което и твърди че съдът е следвало да приема, че процесното произшествие се е случило в зоната на действие на тези знаци. Пзовава се и на нормата на чл.14 и чл.175 от Наредба № 18 от 23.07.2001г. за сигнализация на пътищата с пътни знаци. Твърди е обстоятелството че в огледния протокол на служителите на РУП – Провадия не фигурират цитираните пътни знаци не е причина за извода, че такива не са били поставени.

Твърди че след като вредоносния резултат се дължи на поведението на повече от едно лице е налице съпричиняване по смисъла на чл.53 от ЗЗД, при което деликвентите отговарят солидарно спрямо пострадалия, изплатилият обезщетението застраховател има възможност да търси от съизвършителя съответна част от платеното.

Моли съда да отмени решението на първоинстанционния съд и да постанови друго, с което да отхвърли предявения срещу агенцията иск, в отношение на евентуалност да намали исковата претенция, като приеме, че основна вина има водача на автомобила. Претендира направените по делото разноски и юрисконсултско възнаграждение. В съдебно заседание, чрез процесуален представител, поддържат жалбата и молят съда да я уважи.

Въззиваемата страна ЗД „Бул Инс“ АД със седалище гр.София, в депозиран в срока по чл.263 ал.1 от ГПК отговор, изразява становище за неоснователност на подадената жалба и моли съда да потвърди обжалваното решение, претендира направените по делото разноски. В съдебно заседание, чрез процесуален представител, моли съда да потвърди обжалваното решение.

Третите лица помагачи на въззивника са получили препис от подадената въззивна жалба. Постъпил отговор от „Инжстройинженеринг“ ЕООД. В съдебно заседание, редовно призовани, явява се представител само на „Инжстройинженеринг“ ЕООД, изразява становище за основателност на въззивната жалба на Агенция „Пътна Инфраструктура“ и моли съда да я уважи.

Въззивният съд, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, заедно и поотделно, и съобразно предметните предели на въззивното производство, приема за установено следното:

Предявен е регресен иск с правно основание чл.127 ал.2 от ЗЗД във връзка с чл.53 от ЗЗД от изплатилия застрахователно обезщетение по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ застраховател ЗД „Бул Инс“ АД със седалище гр.София срещу причинител на вредата Национална Агенция „Пътна Инфраструктура“ със седалище гр.София, при участието „Инжстройинженеринг“ ЕООД, „Пътища и мостове“ ЕООД и „Пътно строителство“ АД като трето лице помагач на ответника за платеното обезщетение на пострадал при ПТП.

С влязло в сила решение по гр.дело № 7214/15г. по описа на СГС ЗД „Бул Инс“ АД е осъдено да заплати на М Г К и В Т К, заместители на основание чл.227 от ГПК починалата в хода на производството И В К, сумата 800 000лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди – болки и страдания от травматични увреждания /будна кома/, настъпили в резултат на

ПТП от 06.12.2014г. на автомагистрала „Хемус“ в посока от гр.Варна към гр.Шумен, км 387, по вина на Д П С при управление на лек автомобил „Рено Сценик“ с рег.№ XX XXXX XX, застрахован при ЗД „Бул Инс“ АД.

Не е спорно плащането от страна на застрахователя на присъденото застрахователно обезщетение в пълен размер.

Решението по гр.дело № 7214/15г. по описа на СГС е постановено при участието на Агенция „Пътна Инфраструктура“ като трето лице помагач на страната на ответника ЗД „Бул Инс“ АД.

На основание чл.223 ал.2 от ГПК това, което съдът е установил в мотивите на решението си, е задължително за третото лице в отношенията му със страната, на която помага или която го е привлякла. Установителното действие на решението между третото лице-помагач и насрещната страна се заключава в силата на пресъдено нещо, с която се ползва решението по отношение на спорното материално право, въведено с основаниято и петитума на иска като предмет на делото, а що се касае до вътрешните отношения между подпомаганата и подпомагащата страна, за тях важи задължителната сила на мотивите /чл.223 ал.2 от ГПК/. Последната има за предмет всички становища на съда, намерили израз в мотивите на решението /фактически констатации на съда, правни изводи, становища относно преюдициални въпроси/, доколкото те обуславят изводите относно спорното право. Задължителната сила на мотивите по смисъла на чл.223 ал.2 от ГПК обвързва по задължителен начин страните и съдът, пред който е висящо следващото по време дело - между подпомагаща и подпомагана страна, да приемат, че съдържащите се в мотивите на решението по предходното дело, в който са участвали подпомаганата и подпомагащата страна в това им качество, изводи за фактите и преюдициалните правоотношения, релевантни за правоотношението, което е предмет на постановеното решение, са се осъществили така, както се сочи в мотивите, към момента на приключване на устните състезания по предходното дело. Третото лице-помагач не може в следващия процес да оспорва фактическите и правни изводи, обективирани в мотивите на решението по предходното дело, като единственото изключение е при възражение за лошо воден процес /чл.223 ал.2 изр.второ от ГПК/. В този смисъл решение № 60167 от 02.02.2022г. на ВКС по т.д. № 2490/20г., I т.о.

В настоящето производство е предявен иск от платилия обезщетението

застраховател на гражданската отговорност на виновния за ПТП водач срещу солидарно отговорно за настъпване на вредата трето лице, управляващо и стопанисващо републиканската пътна мрежа и отговарящо за ремонта и поддържането на пътищата на основание чл.19 ал.1 от ЗДвП.

С оглед на влязлото в сила решение по гр.дело № 7214/15г. на СГС, неговото установително действие по отношение на размера на присъденото обезщетение и предпоставките за ангажиране на отговорността на застрахователя по застраховка ГО, включващи виновното поведение на застрахования водач, както и задължителната сила на мотивите на основание чл.223 от ГПК, установяващи причината за произшествието – загуба на управление вследствие преминаване през дълбока неравност на пътното платно, съставът на въззивния съд намира, че пътното произшествие на 06.12.2014г. е настъпило поради виновното поведение на водача на лек автомобил с рег.№ XX XXXX XX и поради състоянието на участъка на автомагистрала „Хемус“ при километър 387 и наличието на пътното платно на необозначена и небезопасна дупка. Тъй като отговорността на застрахователя е функционално обусловена от тази на застрахования, с оглед обективните и субективните предели на силата на присъдено нещо на влязлото в сила решение по гр.д.№ 7214/15г. по описа на СГС, при предявяване на регресния суброгационен иск осъденият застраховател не може да претендира пълния размер на заплатеното застрахователно обезщетение, тъй като вината на застрахования водач е елемент от фактическия състав на предявения иск. Поради което и на основание чл.53 от ЗЗД спрямо пострадалите отговорността на виновния водач и на Агенция Пътна инфраструктура, отговаряща за състоянието, поддръжката и ремонта на републиканската пътна мрежа е солидарна. Платилият цялото обезщетение застраховател на гражданската отговорност на виновния водач и съобразно разпоредбата на чл.74 от ЗЗД може да се суброгира в правата на застрахования и да предяви регрес срещу другия делинквент - независим съпричинител на застрахователното събитие. Неговото вземане възниква в размера, в който застрахованият при него водач отговаря във вътрешните отношения с другия делинквент и зависи от степента на съпричиняване между делинквентите.

В мотивите на влязлото в сила решение по гр.д.№ 7214/15г. възражението за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на

пострадалата е било предмет на разглеждане и е отречено от съда. В настоящето производство съдът е обвързан като от размера на присъденото обезщетение, така и от установена липса на съпричиняване от страна на увреденото лице.

По определяне на съотношението между отговорността на застрахователя на единия от независимите извършители на деликта и на юридическото лице, на което е възложена по закон поддръжката на републиканската пътна мрежа:

При определянето му съдът изхожда не от количественото съотношение на допуснатите от всеки един от тях нарушения на нормативно установените правила за движения, а от самия механизъм на настъпване на конкретното произшествие, установени в мотивите на влязлото в сила решение с участието на Агенция „Пътна инфраструктура“ като трето лице помагач.

Прието е в мотивите на апелативния съд при изследване на механизма за настъпване на произшествието и вината на водача, че първопричина за настъпване на ПТП, /за спукването на двете леви гуми и отклонението на автомобила от праволинейното си движение/ е наличието на голяма неравност на пътното платно – част от първокласната пътна мрежа. Установено е че дупката е била необозначена, с изравнено дъно за полагане на асфалт и дълбочина от 10см., дължина 1м. и ширина 0.80м., като дупката е била разположена напречно в лентата за движение на лекия автомобил. Липсват данни за въведена от ответника вертикална или ответника вертикална или хоризонтална маркировка или друг вид указание за неравността на пътя, с която същата да бъде сигнализирана. Прието е от съда, че виновен за настъпване на ПТП е водачът на лекия автомобил, който е нарушил правилата за движение – чл.20 ал.1 и ал.2 от ЗДвП, които предписват че водачите са длъжни да контролират непрекъснат пътните превозни средства, които управляват, както и при избиране на скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие. Безпротиворечиво е установено по предходното дело обстановката на пътя при настъпване на ПТП – мъгливо време, мокра пътна настилка, значителен брой дупки на пътното платно. Прието е че водачът не се е съобразил с

конкретната пътна обстановка при избира на скорост на движение като се е движил с несъобразена скорост, поне със 116 км/ч. Прието е от съда в предходното производство, че водачът не е проявил дължимите професионални умения при използването на органите на управление на автомобила при попадането в изключително опасната дупка на пътното платно, свързано с последователното спукване на двете леви гуми и естественото отклонение на автомобила, като е прието, че водачът не е следвало да предприема спиране, а да поддържа траекторията на движение с леки и стабилни движения на волана. Посочена е също така и възможността, макар и трудно изпълнима, в случай че се е движил със съобразена с конкретната пътна обстановка скорост, да „обкрачи“ дупката, без колелетата да попаднат в нея.

Съгласно чл.19 ал.1 т.1 от ЗП, републиканските пътища се управляват и стопанисват от Агенция "Пътна инфраструктура", като по силата на чл.3 от ЗП имат задължението да ги поддържат в изправност с необходимата маркировка и сигнализация за съответния клас път, да организират движението по тях така, че да осигурят условия за бързо и сигурно придвижване и за опазване на околната среда от наднормен шум и от замърсяване от моторните превозни средства. По силата на чл.167 ал.2 от ЗДВП лицата, които стопанисват пътя и го поддържат в изправно състояние, имат задължение да сигнализират незабавно препятствията по него и да ги отстранят във възможно най - кратък срок. Път А2 автомагистрала Хемус, на участък от която е настъпило ПТП, е част от републиканската пътна мрежа и се поддържа от АПИ, а на територията на Варненска област тази дейност се извършва от специализираното ѝ звено – ОПУ Варна /чл.22 ал.1 във вр.чл.21ал.2 от ЗП/. През процесния период АПИ има сключен договор № Д-22/30.05.2011г. с предмет: Извършване на поддържане – превантивно, текущо, зимно и ремонтно - възстановителни работи при аварийни ситуации на републиканските пътища на територията на ОПУ Варна, стопанисвани от АПИ, съгласно чл.19 ал.1 т.1 от ЗП. С неосъществяването на действия по отстраняване на неравности върху път А 2– магистрала „Хемус“, част от републиканската пътна мрежа, ответникът, респ. лицата, на които е възложена поддръжката на автомагистралата, е допуснато неизпълнение на задължението за осигуряване на условия за безопасно, бързо и сигурно придвижване. В тази връзка, ответната агенция следва да отговаря за

причинените вреди от това бездействие по силата на чл. 49 ЗЗД, съгласно която възложителят на някаква работа, отговаря за вредите, причинени от изпълнителя при или по повод изпълнението на тази работа.

При отчитане на всички установени обстоятелства, при които е настъпил процесният пътен инцидент и съобразяване тежестта на допуснатите нарушения от застрахования делинквент, отнесени към липсата на вероятност процесното ПТП да настъпи ако пътната настилка на автомагистрала Хемус, беше в изискваната изправност или ако съществуващата неравност на пътното платно е била обозначена и обезопасена, съдебният състав намира, че вината на двамата делинкветни следва да бъде определена по равно.

Поради което и предявеният частичен иск за сумата 30 000лв. е доказан и основателен и следва да бъде уважен, а обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

Искането за присъждане на разноски за въззивно производство на основание чл.78 ал.1 от ГПК в полза на въззиваемото дружество ЗД „Бул Инс“ АД, направено с молба от 09.02.2023г. и поддържано в съдебно заседание, следва да бъде оставено без уважение. Действително с молбата са представени доказателства за сключен договор за правна защита и съдействие с адв.Г и заплатено адвокатско възнаграждение. Но в настоящето въззивно производство страната не е представлявана от адв.Г, същият не е подавал молби по делото, с изключение на тази за присъждане на разноски, нито се е явявал в съдебно заседание. Процесуалното представителство по делото изцяло е осъществявано от друг адвокат – адв.С.. Поради което и съдът намира, че направените от застрахователното дружество разноски за адвокатско възнаграждение на адв.Г, не следва да бъдат възлагани на насрещната страна.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 352 от 15.08.2022г. по търг.дело № 477/21г. по описа на Окръжен съд – Варна.

Настоящото въззивно решение е постановено при участието на трети

лица помагачи на страната на Национална агенция „Пътна инфраструктура“ – „Инжстройинженеринг“ ЕООД със седалище гр.Варна, „Пътища и мостове“ ЕООД със седалище гр.Провадия и „Пътно строителство“ АД със седалище гр.Добрич.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС на РБ при условията на чл.280 ал.1

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____